

Rektorjelöltek kampánya az egyetemen

Tudásgyár vagy papírgyár?

Vajon nem elsősorban diploma- és csak másodsorban tudásgyártással foglalkozik-e az a nagyüzem, amit integrált egyetemnek nevezünk? A provokatív kérdés nem új, tegnap csak megismételte a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) egyik professzora – aki nem pályázik a rektorságra.

Mindössze néhány nap van már csak hátra a döntésig: április 7-én, hétfőn addig szavaznak az Egyetemi Tanács tagjai, amíg a hét jelölt közül nem sikerül megválasztani a következő három évre az intézmény vezetőjét. A tét nagy, nemcsak azért, mert az ország egyik legnagyobb és legjobb egyeteméről van szó (a különféle mutatók alapján összeállított sorrendben az SZTE az első négy között szerepel), hanem azért is, mert több szempontból különleges három év következik. Az integráció formai lépései után (2000-ben vonták össze az addig önálló egyetemeket és főiskolákat, ma 11 karral működik az új nevet kapott egyetem) tartalmi változásoknak és az SZTE mindenoldalú stabilizációjának kell következnie, ráadásul egy kieleződő hazai és nemzetközi versenyhelyzetben, az európai csatlakozás idején.

Hét egyetemi tanár nyújtotta be rektori pályázatát, valamennyien ismert személyiségek, vezetői tapasztalatokkal is rendelkező kiváló oktatók és kutatók. Tegnap másodsorban kaptak alkalmat arra, hogy pályázataikat, vezetői elképzeléseiket az egyetemi nyilvánosságban szóban is megismertessék. A két héttel ezelőtti fórumukat az új klinikán rendezték meg, a mostanit a bölcsészkaron, az auditorium maximumában. A forgatókönyv ugyanaz volt tegnap, mint két hete, a jelöltek – sorsolással eldöntött rendben – röviden összefoglalták pályázatuk legfontosabbnak ítélt részleteit, majd a hallgatóság kérdéseire válaszoltak.

„Egy rektornak csak egy programja lehet” – mentette a helyzetet az egyik aspiráns, *Benedek György* professzor azok előtt, akik nem először hallgatták végig a jelöltek. Bár aligha voltak sokan, akik újráztak, talán csak a jelenlegi rektor, *Mészáros Rezső*, aki viszont nyilván nem csak hivatalból kíváncsi... Ismét *Dobozy Attila* professzor, rektor-helyettes, az orvoscentrum elnöke mutatta be a hét jelöltet. Az újdonság az volt, hogy

A rektorjelölteket hallgatják az Ady téren. Előterben Dobozy Attila.

Fotó: Karnok Csaba

mindjárt az első kérdező, *Garai László* professzor, akinek a gazdaságpszichológia a szakterülete, udvariasan bár, de határozottan provokálta a jelölteket. Közülük személy szerint is *Csirik Jánost*, akivel négy éve ugyane témában bonyolódott vitába. Nevezetesen, hogy vajon tényleg tudásgyárnak tekinthető-e az integrált egyetem, vagy inkább diplomagyártással foglalkozik? A témát egyébként országosan vitatták már (az Élet és Irodalom című hetilap mintegy fél éven keresztül közölte a véleményeket), s többféle tény és tapasztalat hűződik mögötte. Ilyen, hogy a hallgatói létszám ugrásszerűen emelkedett (ma a korosztályok fele egyetemista, szemben a korábbi 20 százalékkal), a diákok felkészültsége gyengült; az egyetemnek a hallgatói létszám alapján kapják az állami pénzt, vagyis érdekük a létszámnövekedés, a minőség pedig az oktatói felelősség, vagy a

teherbírási kérdésévé vált. *Csirik János* korábban sem értett egyet *Garai* professzor kérdésbe bújított kritikájával. Utóbbi most önkritikát is gyakorolt, mondván, nem a szegedi egyetemre, hanem az ország minden felsőfokú intézményére vonatkozik a felsőoktatás távlatait is érintő kérdése. A rektorjelöltek egységesen azt hangoztatták: aki tanulni akar, tanulhasson. De – ahogyan *Szabó Gábor* professzor fogalmazott – lehesse olyan maratoni futás az egyetemi képzés, amelynek több szakasza van, az egyes szakaszoknál lehesse „kiállni”, erőt gyűjteni, „edzőtáborozni”, majd lehesse folytatni mindazoknak, akinek erejéből-képességéből telik. A több lépcsős képzésről van szó, amelynek kialakítását az európai oktatási térhez való csatlakozás éppúgy igényli, mint a hazai viszonyok változásai.

S. E.

A szolgáltatók legvégső eszközként végrehajtással rendezik a számlát

Kilakoltatások Csongrád megyében

Az önkormányzati lakásokból kiköltöztetik a nagy lakbérhátralékot fölhalmozó lakókat, az áram-, gáz- és hőszolgáltató társaság legvégső esetben kér végrehajtást.

Az elmúlt napokban két lakásból költöztették ki a több százezer forintos bérhátralékot fölhalmozó lakókat a végrehajtók. Amint arról többször is írtunk, az országos végrehajtók kamara azt kérte tagjaitól, hogy a kemény hideget hozó téli hónapokban függeszék föl a kilakoltatásokat. Az ajánlással azt akarták elérni, hogy az egyébként is nehéz helyzetbe jutott emberek közül senki se váljon a fagy áldozatává. A kamara fölhívása nem volt kötelező érvényű, ám a javaslatot így is elfogadták a végrehajtók.

A Csongrád Megyei Bíróságtól kapott tájékoztatás szerint a lakás kiürítéséről szóló, jogerős és végrehajtható határozatok érvényesítése nem állami, hanem önálló végre-

hajtói feladat. Azaz: ezt a munkát nem bírósági, hanem önálló végrehajtók végzik, így a bíróságon nincs adat arról, hány ügyben történik meg ténylegesen a végrehajtás.

A jó idő beköszöntével azonban le kell zárni a jogerős bírósági határozat szerint kilakoltatással végződő ügyeket is. A Szegedi Ingatlankezelő és Vagyongazdálkodó Rt.-től kapott tájékoztatás szerint tíz esetben rendelte el a bíróság a legvégső eszközként alkalmazott kiköltöztetést. Jelenleg száznál több peres ügy van még folyamatban, de ezek nem végződnek szükségszerűen kilakoltatással: az esetek többségében az adósoknak sikerül más módon rendezni tartozásukat.

A Démász Rt. sohasem él a kilakoltatás lehetőségével. Az áramszámla befizetésével elmaradókat először a figyelmeztetés, majd a kikapcsolás eszközeivel igyekeznek fizetésre bírni. Ha ez nem vezet eredményre, akkor bí-

róság elé viszik az ügyet. A fizetési felszólításnak a végrehajtó szerez érvényt.

A végrehajtás a jövedelemre, ingóságra és ingatlanra is vonatkozhat. Ekkor sem történik kiköltöztetés, „csupán” árverezés. Ha lakott lakást árvereznek, akkor sem a szolgáltató társaság, hanem az új tulajdonos költöztetheti ki a lakót. A Démász Rt. 750 ezer ügyfele közül mintegy másfélszázannak vannak, akiknek tartozása miatt végrehajtási eljárás van folyamatban.

A Dégáz Rt. az áramszolgáltatóhoz hasonlóan szedi be a szolgáltatás ellenértékét, s ha csak lehet, peren kívül igyekeznek megállapodni az adós ügyfelekkel. A most folyó végrehajtási ügyek számáról nem kaptunk tájékoztatást. A V-fon Rt. ugyancsak üzleti titoknak tekinti a végrehajtási stádiumba került adósságrendezési ügyekről szóló adatokat.

A Szegedi Hőszolgáltató négy ügyben kezdeményezett ingatlanárverési eljárást.

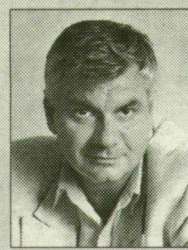
Szentesen az elmúlt öt esztendőben mindössze öt esetben árverezték el nemfizető lakását – mondta *Döbrössy Iván*, a városi szolgáltató kft. ügyvezetője. A távhőszolgáltató cég éves árbevételének 3-4 százaléka kintlévőség, melyet folyamatosan jogi úton próbál behajtani.

Hasonló arányú a kintlévőség a csongrádi Víz- és Kommunális Kft.-nél. *Balogh Pál* elmondta: a cég megbízott egy behajtással foglalkozó társaságot, melynek munkatársai szép szóval, sikerrel győzik meg a gondatlan ügyfeleket arról, hogy kevesebbe kerül, ha a szolgáltatásért idejében fizetnek.

Hódmezővásárhelyen az éves árbevételhez képest 10 százalék alatti a kintlévőség – mondta *Kurunczi Mihály* műszaki igazgató. A Távfűtő Kft. igyekszik szigorúan eljárni a nemfizetőkkal szemben a többi fogyasztó védelmében.

A Makótherm Kft. által fűtött 772 lakásnak egytizede tartozik valamilyen nagyságú összeggel – szölte a számonkérő *Molnár József*, a vállalat vezetője. Úgy véli, a nagyobb tartozások rendezésének járható útja a részletfizetés, mely természetesen megelőzi a végrehajtást. Kilakoltatásra Makón még nem volt példa.

NY. P.-B. G.

Gyermeki számtan

BÁTYI ZOLTÁN

Hát itt, kérem, a puszi már nem segít. Mint ahogy arra a gyönyörű nő nyakra nyomott csóktól se várjunk megoldást. Ugyanis az orvostudomány mai állása szerint, bizony, még ennél is sokkal szorosabb kapcsolat szükséges a nő és a férfi között ahhoz, hogy ne panaszkodhasson Magyar Bálint oktatási miniszter. Mert mit is mondott minap az iskolaiügyekért is felelős társaság első embere? Miközben 1986-ban 1 millió 300 ezer gyermek járt általános iskolába, addig napjainkban még a 900 ezret sem éri el a tizennégy év alatti tankötelesek száma. Nem csoda hát, hogy Csongrád megyében is iskolabezárásokról tanácskoznak az önkormányzatok, s jó néhány óvoda kapujára is csináltatják már a lakatot.

Hozzáteszem: emiatt aligha csak Magyar Bálint szomorkodik, s még csak nem is az állásokat, iskoláit féltő pedagógus társadalom problémája a gyermekszám csökkenése, hanem az egész nemzetet megdöbbentő tény. De kérdem én, tényleg megdöbbenünk mi attól, hogy már csak hónapok kérdése és hazánk lakóinak száma 10 millió alá csökken? Elképedünk, ha utána számolunk: húsz év alatt (az 1980-as évek elején 10 millió 700 ezer magyarról írtak a földrajzkönyvek) tíz darab, Szombathely méretű várossal lettünk szegényebbek?

Jómagam nem igazán érzem, hogy lelki kínok között vergődne a magánember és hasonló fájdalmakat élnének át a politikusok. A családokban mintha némi egykedvűséggel vennék tudomásul: kicsi a fizetés, drága a gyermeknevelés, dehogyan vállalhatunk egy-nél (na jó, kettőnél) több csemetét. A családok segítségére szolgáló állami támogatási rendszer megleginkább csak arra való, hogy legyen miről nagyon hevesen vitázni. Amíg egyesek a gyermekek után járó adókedvezmény mellett kardoskodtak, mások gyest emelnének, netán gyedet. És vélhetőleg még olyan is akad, aki elhiszi: az egy gyerek után járó 4 ezer 600 forintos családi pótlék kéhez vételekor a magyar anyák más csizmában járnak a csárdást a boldogságtól, s egy szempillantás alatt elfelejtik, hogy csak kisfiuk pelenkájára többet kell költeni ennél harminc nap alatt.

Nos, kedves politikus hölgyek és urak, az anya már csak úgy van kitalálva, hogy nem feledékeny és bizony a nagy csárdászástól sem remeg a panel mostanság lakótelepeinken. S talán már a remény – lesz ez még másként is, megáll a népesség fogyása, több magyar él majd a földön – is elfér már egy felszobában. Persze az is lehet, hogy pesszimizmusomra hamarosan rácsúfol az élet. Fenekestül fordul fel a világ, no meg a családtámogatási rendszer, a familiákba gyermek, még több gyermek utáni vágyakozás költözik, a nemzethalálról elmélkedő demográfusok pedig munka nélkül maradnak. Csak addig be ne kelljen zárni az összes iskolánkat.

Október 23-án avatják az emlékhelyet

Nagy Imre-szobor a szegedi Rákóczi térre

Nagy Imre szobrára vár a Rákóczi tér.

Fotó: Gyenes Kálmán

A szegedi közgyűlés döntése nyomán egész alakos szobrot állítanak az 1956-os szerepvállalása miatt kivégzett Nagy Imre miniszterelnök emlékére.

A szegedi megyeháza előtt áll majd Nagy Imre, az 1956-os forradalom és szabadságharc miniszterelnökének szobra. Az emlékhely megvalósításáról a városi közgyűlés döntött. A szobor föléllítása, környékének kialakítása, valamint a Rákóczi tér burkolatának fölüújítása összesen bruttó 40 millió forintba kerül.

Az önkormányzat kulturális, ifjúsági és sportirodájának előterjesztése kiemeli, hogy a mártírhalált halt politikusnak Szegeden még nincs emlékhelye: névét nem viseli sem utca, sem intézmény, szobra, emléktáblája sincs. A *Botka László* polgármester aláírásával megerősített javaslat szerint a megyei közgyűlés épülete előtti tér a szobor méltó helye lehet.

Az életnagyságúnál nagyobb, 5/4-es méretarányú, egész alakos szobrot a megyeháza főbejáratának tengelyében, a tér Török utca felőli oldalán, díszburkolaton, mészkő talapzaton helyezik el.

A Rákóczi tér sérült burkolatának javítása egyébként is régóta esedékes. Az emlékhely kiépítésével egy időben fölszedik az autók kerekai alatt összetere-dezett mészkő lapokat, s a gépkocsiparkolóknak használt területet aszfalttal borítják. A megyeháza Tábor utcai sarkán megmaradt talapzatot, amelyen a rendszerváltozásig Lenin szobra állt, lebontják.

Az önkormányzat pályázaton választja ki a legjobbnak ítélt szoborvetet. A kétfordulós pályázaton szegedi – illetve Szeged környékén élő – szobrászok indulnak. Nagy Imre szobrát a tervek szerint az '56-os forradalom ünnepén, október 23-án avatják föl.

NY. P.

Berendezési tárgyak a szabad ég alatt egy szegedi kilakoltatás után.

Fotó: Miskolczi Róbert